

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
Ахмет Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университеті
Тілдік даярлау орталығы

Нурсеитова А.А.

КӘСІБИ ҚАЗАҚ ТІЛІ

(Экология мамандығының студенттеріне арналған)

Оқу-әдістемелік құрал

Қостанай, 2015

ӘОЖ 811.512.122 (075.8)

ББК 81.2.Қаз.т. 73

Н 83

Автор: Нурсеитова Айшагүл гуманитарлық ғылымдар магистрі, тілдік даярлау орталығының аға оқытушысы.

Пікір жазғандар:

А.Қайпбаева, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетінің ф.ғ.к., доцент

Г.Жүрсиналина, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университеті, тілдік даярлау орталығының директоры, ф.ғ.к.

Н.Тулкинбаев ҚР ПМ Қостанай Академиясының педагогика және психология кафедрасының бастығы, доцент п.ғ.к.

Нурсеитова А.А.

Н 83

Кәсіби қазақ тілі: оқу-әдістемелік құрал – Қостанай, 2015- 71 бет.

ISBN 978-601-7481-09-4

Бұл оқу-әдістемелік құралы кәсіби қазақ тілі пәнінің оқу жұмыс бағдарламасына сай жазылған. Оқу құралы экология мамандықтарында оқитын студенттерге арналған.

Оқу құралында кәсіби лексикалық тақырыптар, жаттығулар мен лексиканы меңгеруге арналған грамматикалық жаттығулар берілген.

ӘОЖ 811.512.122 (075.8)

ББК 81.2.Қаз.т. 73

А. Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университеті оқу-әдістемелік кеңесі 10.06.2015ж. № 3 хаттама бойынша бекітіп, баспадан шығаруға ұсынды.

@А. Байтұрсынов
атындағы Қостанай мемлекеттік университеті, 2015

Мазмұны

1 Алғы сөз.....	4
2 Қоршаған орта.....	5
3 Экология негіздері. Экология ғылым ретінде.....	9
4 Экологияның нысандары мен әдістері.....	12
5 Экология нені зерттейді.....	16
6 Экологияның негізгі заңдары	19
7 Экология және адамзат тіршілігі.....	21
8 Қазіргі таңдағы экология ғылымының құрылымы.....	25
9 Ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды ұйымдастыру мақсаты және құрылымы.....	28
10 Ерекше қорғалатын табиғи аумақ өнімдерін пайдалану.....	31
11 Туристік-рекреациялық ресурстар ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың даму факторы.....	33
12 Ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды ұйымдастырудың шетелдіктәжірибелері.....	36
13 Қазақстан Республикасының ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың қазіргі жағдайы.....	38
14 Топырақ – тірілік ортасы.....	40
15 Қазақстандағы экологиялық проблемалар.....	42
16 Аралтеңізі.....	45
17 Балқаш көлі.....	47
18 Каспий көлі.....	49
19 Әлемдік проблемалар және олардың аспектілері.....	54
20 Алматы қорығы.....	57
21 Барсакелмес қорығы.....	59
22 Қорғалжын қорығы.....	61
23 Наурызым қорығы.....	63
24 Батыс-Алтай Қорығы.....	65
25 Марқакөл қорығы.....	67
26 Пайдаланылған әдебиеттер.....	73

АЛҒЫ СӨЗ

Бүгінгі таңда студент мамандығына байланысты білім алуда пәннің орны мен рөлін, маңызын білуге, шығармашылық жұмыстарын жүйелі түрде іске асыруға дағдылануы тиіс. Осы орайда қазақ тілін кәсіби бағытта оқыту тиімді болмақ. Соның бірі – мемлекеттік тілді жоғары оқу орындарында кәсіптік деңгейде оқыту. Бұл мәселеге қатысты Білім және ғылым министрлігінің Тіл комитеті тарапынан қазақ тілін оқытудың стандарты, тұжырымдамасы, әдістемесі және бағдарламасы қайта қаралып, бекітілді. Осы атқарылған жұмыстардың негізінде тілді оқытып, меңгерудің халықаралық стандарты бойынша белгіленген алты деңгейлік оқыту жүйесі қалыптастырылды. Мамандыққа қатысты тілді үйретуде тәрбиенің мәні жоғары екенін ұмытпағн жөн. Тәрбие тілден басталады. Тәрбиелік мақсатта, студенттердің таңдаған мамандықтарына деген сүйіспеншілігін, адамгершілік қасиеттерін арттырып, ғылымға құштарлығын оятып, өз кәсібіне жауапкершілікпен қарауларына баулу бүгінгі күннің талабы.

Тіл үйренушілер өз мамандығына қатысты тілдік бірліктерді орынды қолдана алатындай, өз ойларын сауатты жазбаша және ауызша жеткізе алатындай деңгейде болады.

Оқу құралында экология мамандықтарына қатысты ең маңызды деген тақырыптар іріктеліп, сол тақырыптардың мақсатын ашатын, мазмұнын беретін мәтіндер ғылыми-танымдық бағытта таңдалып алынған. Оқу құралында құрастырылған тапсырмалар, жаттығулар, сөздіктер, әр түрлі жағдаяттарға құрылған сұхбаттар ұсынылады.

Оқу-әдістемелік құралы оқытудың кредиттік жүйесіне негізделіп, экология мамандығының студенттеріне арналып жазылған.